

JAARVERSLAG

VOORWOORD

Menso voert de Leerplichtwet uit voor de gemeente Coevorden.
Ons doel is dat iedereen naar school gaat en/of werkt. Wil jij meer weten over Menso? Bekijk dan onze video!

WIJ ZIJN MENS
LEREN & WERKEN -
WAT WERKT VOOR JOU

SCAN DE QR-CODE

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
1. Leerplicht	4
2. Verzuim	5
2.1 Soorten verzuim	6
3. Preventieve aanpak	8
3.1 Basisonderwijs	8
3.2 Voortgezet onderwijs	8
3.3 Internationale Schakelklassen (ISK)	8
3.4 Casereview	8
3.5 Kwartaaloverleg	8
3.6 Cosis	8
4. Strafrechtelijke aanpak	9
5. Vrijstellingen	10
6. Ontwikkelingen schooljaar 2023/2024	11
6.1 Preventieve inzet basisonderwijs	11
6.2 Preventieve inzet voortgezet onderwijs	11
6.3 Cosis	11
6.4 Kwartaaloverleggen	11
6.5 Hervorming LE(J)A	11

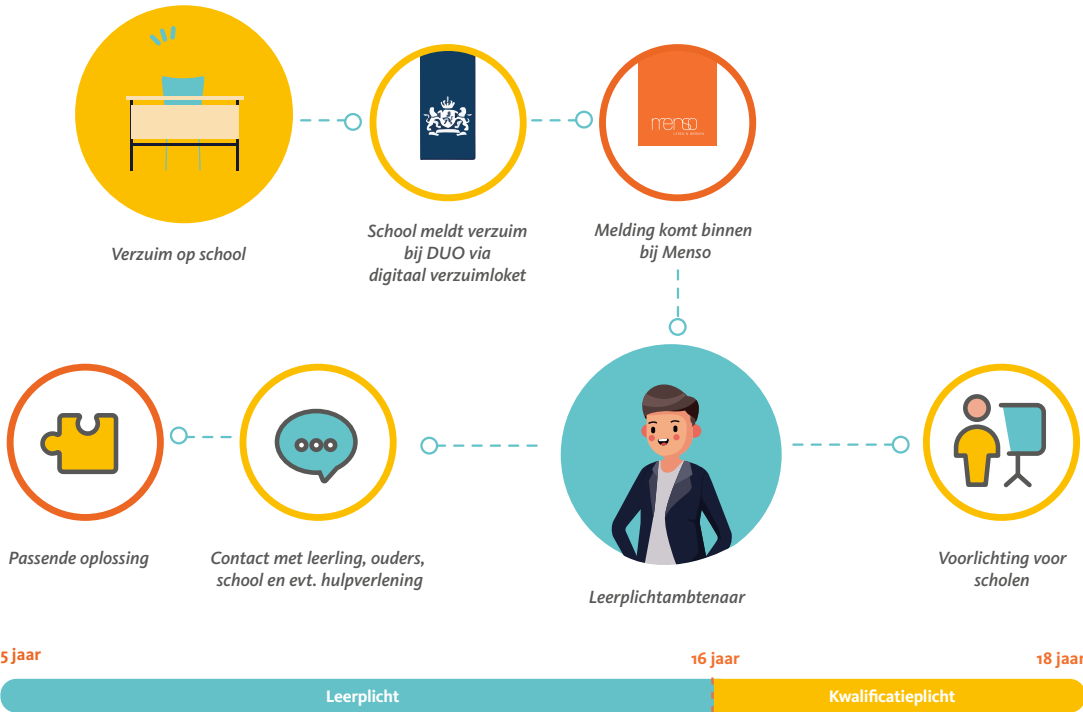
INLEIDING

Onze leerplichtambtenaren Marita de Vries en Jeanet Veenstra vertellen graag meer over hun werk en de overgang van leerplicht naar leerrecht.

VAN LEERP LICHT
NAAR LEERRECHT
- MENS O

SCAN DE QR-CODE

1. LEERP LICHT

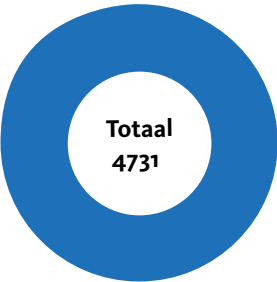
Nederland kent sinds 1969 de Leerplichtwet. Wij spreken liever over het recht op onderwijs, want dat recht garanderen is het doel van de Leerplichtwet. Meer weten over wat deze wet regelt en op welke wijze jongeren hiermee te maken kunnen krijgen?

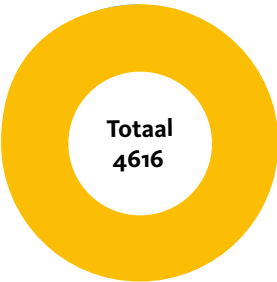
LEERP LICHT, KWALIFICATIE-
PLICHT EN RMC,
HOE ZIT DAT NOU?

SCAN DE QR-CODE

Aantal leer- en kwalificatieplichtige jongeren Coevorden

Schooljaar 2022-2023

Schooljaar 2023-2024

Het aantal leer- en kwalificatieplichtige jongeren in Coevorden kent de afgelopen jaren elk jaar een lichte daling. Vijf jaar geleden, in 2018-2019, kende Coevorden 5115 leer- en kwalificatieplichtige jongeren.

2. VERZUIM

De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is ontwikkeld door Halt, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en Ingrado om (langdurige) schooluitval te voorkomen. De MAS zorgt voor een eenduidige aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke fase, zodat er snel stappen gezet kunnen worden bij de aanpak van schoolverzuim. Meer weten over de MAS?

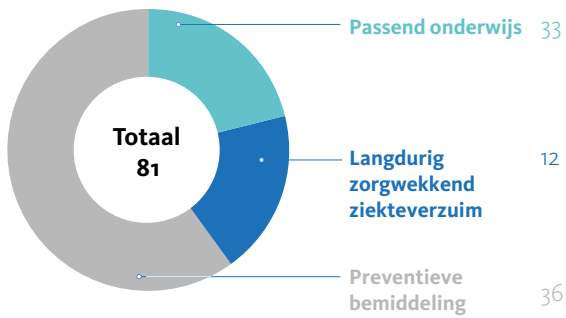
SCHOOLVERZUIM LOSSEN
WE SAMEN OP - MAS

SCAN DE QR-CODE

Wij werken graag preventief. Preventief werken bestaat voor ons onder andere uit: gesprekken met jongeren en/of ouders over passend onderwijs en langdurig ziekteverzuim, spreekuren binnen en samen met de scholen over beginnend ongeoorloofd schoolverzuim en huisbezoeken. Op iedere middelbare school wordt er maandelijks een spreekuur gehouden. Wanneer er een keuze wordt gemaakt voor een MBO-opleiding, verspreiden jongeren zich verder over en buiten de regio. Zo gaan er jongeren naar school in Hardenberg, Emmen, Hoogeveen en Zwolle. Op het Drenthe College in Emmen, de MBO-instelling in onze regio, vinden er op Entree (niveau 1) en de niveau 2 opleidingen met veel verzuim preventieve spreekuren plaats, waar ook jongeren uit Coevorden worden gesproken. Hierdoor wordt beginnend verzuim snel gesignaleerd.

In het schooljaar 2023-2024 zijn er 81 preventieve acties uitgevoerd voor kinderen en jongeren in de gemeente Coevorden.

Preventieve acties 2023-2024

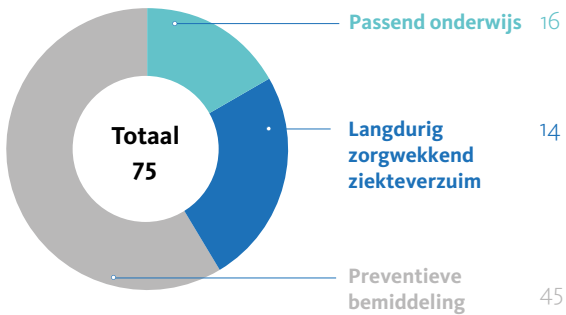

Bij 33 acties ging het om het vinden van passend onderwijs. Bij 9 van deze acties ging het om kinderen in het basisonderwijs, 18 acties voor jongeren in het voortgezet onderwijs en 6 acties voor kwalificatieplichtige jongeren in het MBO. Bij 12 acties ging het om betrokkenheid bij jongeren waar sprake is van langdurig zorgwekkend ziekteverzuim. Bij 1 van deze acties ging het om kinderen in het basisonderwijs, 8 acties voor jongeren in het voortgezet onderwijs en

3 acties voor kwalificatieplichtige jongeren in het MBO. Bij de overige 36 preventieve acties ging het om preventieve bemiddeling zoals hiervoor beschreven. Bij 8 van deze acties ging het om kinderen in het basisonderwijs, bij 13 acties ging het om jongeren in het voortgezet onderwijs en 15 acties voor kwalificatieplichtige jongeren in het MBO. Dit schooljaar zijn er iets meer preventieve acties uitgevoerd dan in het voorgaande schooljaar.

In het schooljaar 2022-2023 waren er namelijk 75 preventieve acties uitgevoerd in de gemeente Coevorden.

Preventieve acties 2022-2023

Bij 16 acties ging het om het vinden van passend onderwijs. Bij 3 ging het om acties voor kinderen in het basisonderwijs en 13 acties voor jongeren in het voortgezet onderwijs. Er zijn in dit preventieve kader geen preventieve acties gedaan voor kwalificatieplichtige jongeren in het MBO.

Bij 14 acties ging het om betrokkenheid bij jongeren waar sprake is van langdurig zorgwekkend ziekteverzuim. Bij 6 van deze acties ging het om kinderen in het basisonderwijs en 8 acties voor jongeren in het voortgezet onderwijs. Er zijn in dit preventieve kader geen preventieve acties gedaan voor kwalificatieplichtige jongeren in het MBO.

Bij de overige 45 preventieve acties ging het om preventieve bemiddeling zoals hiervoor beschreven. Hiervan waren er 6 preventieve acties uitgevoerd in het MBO.

Het aantal preventieve acties op het gebied van passend onderwijs is verdubbeld. Wij zien steeds meer kinderen en jongeren met complexe problematiek waarbij het aansluiten in het reguliere onderwijsaanbod en -omgeving lastig is. Samen met scholen, het samenwerkingsverband en hulpverlening wordt in dit soort gevallen gezocht naar een vorm van maatwerk. Deze complexe vraagstukken worden aan de hand van trends en ontwikkelingen besproken op verschillende overlegtafels met als doel te zoeken naar een structurele oplossing. Daarnaast is het eenduidig registreren en inzichtelijk maken van onze preventieve inzet in ontwikkeling en heeft dit onze aandacht, om zo bij te dragen aan waardevolle monitoringsinformatie.

2.1 Soorten verzuim

In de Leerplichtwet wordt onderscheid gemaakt tussen drie soorten ongeoorloofd schoolverzuim:

Relatief verzuim

Relatief verzuim is zonder reden niet op school aanwezig zijn. Regelmatig ongeoorloofd verzuimen varieert van structureel te laat komen en/of uren verzuimen tot regelmatig een dag of dagdeel ongeoorloofd verzuimen. Daarnaast kan ziekteverzuim, zodra dat als ongeoorloofd is beoordeeld door de jeugdzorg, ook als relatief verzuim worden gezien. In veel gevallen is ongeoorloofd verzuim het gevolg van achterliggende problematiek. Deze problematiek is altijd onderwerp van gesprek, waarbij wij meedenken over oplossingen. De ouders, maar ook jongeren vanaf 12 jaar, kunnen voor relatief verzuim verantwoordelijk worden gesteld.

Luxeverzuim

Van luxeverzuim is sprake als kinderen en jongeren buiten de schoolvakanties op vakantie gaan. In overleg met het Openbaar Ministerie Noord-Nederland wordt er, zoals ook beschreven in de MAS, voor één dag luxeverzuim een schriftelijke waarschuwing gegeven. In het geval van recidive of luxeverzuim van meer dan één dag, wordt er direct een proces-verbaal opgemaakt. Aangezien dit verzuim onder volledige verantwoordelijkheid van de ouders valt, wordt alleen tegen ouders proces-verbaal opgemaakt.

Absoluut verzuim

Wanneer een kind of jongere zonder geldige reden niet ingeschreven staat op een school en wel leer- of kwalificatieplichtig is, is er sprake van absoluut verzuim. Wij onderzoeken waarom er nog geen schoolinschrijving is en bieden ondersteuning aan de ouders en eventueel jongere richting een passende opleiding en school. Mochten de jongere en/of ouders hier niet aan meewerken, dan kan er een proces-verbaal worden opgemaakt. Aangezien dit verzuim onder de volledige verantwoordelijkheid van de ouders valt, wordt alleen tegen ouders een proces-verbaal opgemaakt.

Verzuimmelding 2023-2024

273

Verzuimmeldingen 2023-2024

Er zijn dit schooljaar **273** verzuimmeldingen binnengekomen. Hiervan waren **21** verzuimmeldingen afkomstig van basisscholen, **124** verzuimmeldingen van middelbare scholen en **117** verzuimmeldingen van het MBO.

Voor **181** kinderen en jongeren zijn er verzuimmeldingen gedaan, waarvan er **47** vaker zijn gemeld.

De verdeling is als volgt:

- **15** kinderen stonden ingeschreven op een basisschool of een school voor speciaal basisonderwijs, waarvan **3** kinderen vaker zijn gemeld
- **9** jongeren stonden ingeschreven op een school voor voortgezet speciaal onderwijs, waarvan **1** jongere vaker is gemeld
- **84** jongeren stonden ingeschreven op een middelbare school, waarvan **21** jongeren vaker zijn gemeld.
- **62** jongeren stonden ingeschreven op het MBO, waarvan **22** jongeren vaker zijn gemeld.

In vrijwel alle gevallen was er sprake van relatief verzuim. In **11** gevallen was er sprake van absoluut verzuim. In **10** gevallen werd er luxeverzuim gemeld.

Het aantal verzuimmeldingen is dit schooljaar gedaald, terwijl het aantal gemelde kinderen en jongeren vrijwel gelijk is gebleven. Het officieel melden van verzuim heeft continue de aandacht nodig en is iets wat snel achterwege dreigt te blijven, helemaal wanneer wij vanuit leerplicht eenmaal betrokken zijn. Scholen kennen verschillende interne werkwijzen als het gaat om het signaleren, registreren en handelen op verzuim. Het daadwerkelijk melden van verzuim is vaak een administratieve taak die alleen kan worden gedaan als er een seintje door een leerkracht, mentor, intern begeleider of zorgcoördinator is afgegeven.

Verzuimmelding 2022-2023

329

Verzuimmeldingen 2022-2023

In het voorgaande schooljaar zijn er **329** verzuimmeldingen binnengekomen. Hiervan waren **38** verzuimmeldingen afkomstig van basisscholen, **180** verzuimmeldingen van middelbare scholen en **111** verzuimmeldingen van het MBO.

De verzuimmeldingen betroffen **184** kinderen en jongeren, waarvan **52** jongeren vaker zijn gemeld.

De verdeling is als volgt:

- **33** kinderen stonden ingeschreven op een basisschool of een school voor speciaal basisonderwijs, waarvan **2** kinderen vaker zijn gemeld
- **7** jongeren stonden ingeschreven op een school voor voortgezet speciaal onderwijs, waarvan **2** jongeren vaker zijn gemeld
- **99** jongeren stonden ingeschreven op een middelbare school, waarvan **25** jongeren vaker zijn gemeld.
- **45** jongeren stonden ingeschreven op het MBO, waarvan **23** jongeren vaker zijn gemeld.

- In vrijwel alle gevallen was er sprake van relatief verzuim. In **16** gevallen werd er luxeverzuim gemeld.

3. PREVENTIEVE AANPAK

3.1 Basisonderwijs

Intern begeleiders en directeuren bellen ons regelmatig met de vraag om mee te denken in casuïstiek en er vinden gezamenlijke gesprekken met ouders plaats. De routekaart ‘hulpvraag en signalen van zorg’ is daarin ondersteunend. Indien er wisselingen zijn bij intern begeleiders of directie, dan initiëren wij een kennismakingsgesprek. Het doornemen van de routekaart is onderdeel van dit gesprek.

Daarnaast zijn wij aangesloten bij een evaluatie over de samenwerkingsconstructie van Cosis en het primair onderwijs. Deze overleggen zullen volgend schooljaar verder voortgezet worden.

3.2 Voortgezet onderwijs

Wij zijn structureel aanwezig bij het Zorg Advies Team (hierna: ZAT) van de Nieuwe Veste en het Estdal College in Oosterhesselen. Dit is een overlegvorm waarin verschillende deskundigen, zoals de politie, maatschappelijk werk, de jeugdconsulenten, Accare en leerplichtambtenaren vragen beantwoorden die ouders, leerkrachten en/of andere deskundigen hebben over de zorg over en aan leerlingen.

De gesprekken met de teamleiders, zorgcoördinatoren of leerlingbegeleiders van de Nieuwe Veste en het Estdal College in Oosterhesselen hebben dit schooljaar plaatsgevonden. Het doel van een leerplichtspreekuur is dat jongeren die verzuimen in een vroeg stadium in beeld komen bij de leerplichtambtenaren. Door aanwezig te zijn op de scholen en jongeren aan te spreken op hun verzuim, kan verzuim worden teruggedrongen.

3.3 Internationale Schakelklassen (ISK)

Binnen de Nieuwe Veste en het Estdal College Oosterhesselen zijn een aantal internationale schakelklassen gevestigd. Het leerlingenaantal neemt al een aantal jaar toe. Met de komst van een procesopvanglocatie AMV (hierna: POA) op het AZC in Aalden, kwam er een bijzondere en kwetsbare doelgroep bij. Op het POA verblijven alleenreizende jongeren die de asielprocedure doorlopen in de leeftijd van 15 tot 18 jaar. In het begin van het schooljaar hebben wij direct kennisgemaakt met de medewerkers van het POA en hebben wij samen met een aantal docenten van de Nieuwe Veste een presentatie gegeven aan de jongeren en medewerkers van het POA over het onderwijssysteem en de wet- en regelgeving hieromtrent in Nederland. Daarnaast zijn wij aanwezig bij het Zorg Advies Team (ZAT) van de ISK in Coevorden.

3.4 Casereview

Na een intern overleg tussen verschillende afdelingen binnen het Sociaal Domein over terugkerende complexe problematiek bij een bepaalde doelgroep jeugd en gezinnen is het voornemen tot een casereview tot stand gekomen. Een casereview is een overleg, waarbij er gezamenlijk teruggekeken wordt op een geanonimiseerde casus, waarin de deelnemers zich vast herkennen. Soms uit eigen ervaringen, soms uit verhalen gehoord van. Doel is om uit de casereview algemene lessen te halen; wat zouden we een volgende keer in een soortgelijke casus anders kunnen doen? Waarin zouden we beleid en processen aan kunnen passen om de uitkomst anders te laten verlopen?

Vorig jaar hebben wij onze medewerking verleend aan het inbrengen en uitwerken van een geschikte casus. Dit schooljaar waren wij aanwezig bij de casereview, wat geleidt heeft tot aanbevelingen omtrent schoolovergangen, thuissituatie in beeld en een integrale aanpak. Beleidsmedewerkers van de gemeente Coevorden initiëren een vervolg.

3.5 Kwartaaloverleg

Er heeft dit schooljaar tweemaal een kwartaaloverleg plaatsgevonden. Vanwege personele wisselingen binnen zowel leerplicht als bij de beleidsmedewerkers van de gemeente Coevorden was het lastig om hier een goed vervolg aan te geven. Vanuit leerplicht zijn we aanwezig geweest bij het inspiratie-event “onderwijs en jeugdzorg(eloosheid) – anders kijken naar preventie” en is erop casuïstiek niveau goed contact met het voorliggend veld en de jeugdconsulenten.

3.6 Cosis

Dit schooljaar hebben wij wederom om tafel gezeten met medewerkers van Cosis en het samenwerkingsverband Veld, Vaart en Vecht om kinderen te bespreken die een vrijstelling hebben op basis van artikel 5 onder a en bij Cosis in beeld zijn. Er wordt met alle partijen samen gekeken of voor deze kinderen een plek gecreëerd kan worden in het onderwijs. Het samenwerkingsverband komt meerdere malen per schooljaar voor observaties bij Cosis. Dit overleg heeft er dit schooljaar toe geleid dat er één kind is doorgestroomd naar onderwijs.

4. STRAFRECHTELIJKE AANPAK

Er zijn verschillende strafrechtelijke interventies mogelijk om verzuim te stoppen:

- Waarschuwbrieven/-gesprek
- Halt-interventie
- Proces-verbaal

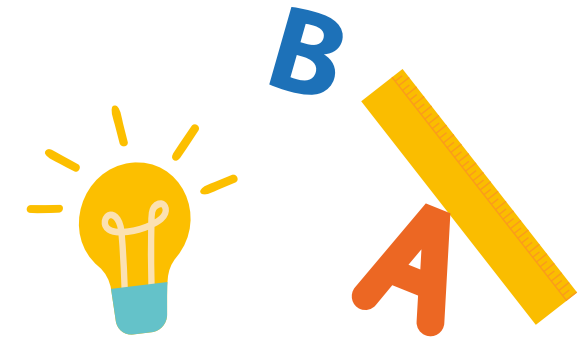
Dit schooljaar hebben wij meer jongeren verwezen naar Halt en zijn er meer processen-verbaal opgesteld. De stijging hangt samen met de steeds complexer wordende problematiek onder kinderen en jongeren, de wachtlijsten bij de jeugdhulp en soms voorkomende volverklaringen bij het (V) SO. We zijn terughoudend in het opmaken van processen-verbaal, het is een uiterste middel dat kan worden toegepast. Het wordt ingezet indien er sprake is van verwijtbaarheid bij de jongere en/of ouders. Dit niet met als doel hen een geldboete op te leggen, maar in de hoop ondersteuning af te dwingen.

Het aantal meldingen van luxe-verzuim is meer dan het aantal processen-verbaal dat is opgesteld. Dit heeft verschillende redenen. Bij een eerste melding van één dag luxe-verzuim, volgt er een officiële waarschuwing. Bij recidive en luxe-verzuim van meer dan één dag worden ouders uitgenodigd voor een verhoor voor het opmaken van een proces-verbaal. Waar broertjes en zusjes afzonderlijk van elkaar gemeld worden via DUO, worden zij wel gezamenlijk meegenomen in één proces-verbaal. Daarnaast wordt soms, in overleg met het Openbaar Ministerie, besloten om niet tot handhaven over te gaan.

Cijfers PV en Halt 2023-2024

Cijfers PV en Halt 2022-2023

5. VRIJSTELLINGEN

Kinderen en jongeren die niet in staat zijn om naar school te gaan, kunnen vrijgesteld worden. Ouders zijn verantwoordelijk voor de aanvraag van de vrijstelling. Er zijn drie soorten vrijstellingen:

- *Vrijstellingen voor kinderen van vijf jaar.*
Als een kind nog geen zes jaar is, dan mag het kind vijf uur per week thuis worden gehouden. Dit moet gemeld worden bij de schooldirecteur of het bestuur van de school.

- *Vrijstelling van inschrijving.*
Deze vrijstelling wordt in de meeste gevallen voor één schooljaar afgegeven. Ouders dienen ieder schooljaar een nieuwe aanvraag in. Dit kan in de volgende gevallen:

Dit kan in de volgende gevallen:

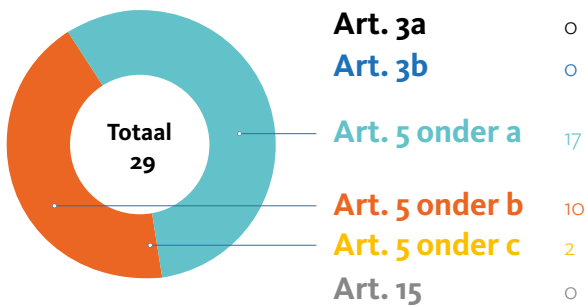
- Een kind of jongere is psychisch of lichamelijk niet in staat om naar school te gaan (art. 5 onder a). Deze aanvragen worden getoetst door een onafhankelijk arts. In uitzonderlijke gevallen kan deze vrijstelling afgegeven worden tot de leeftijd van 18 jaar.
- Ouders hebben bedenkingen tegen de richting van alle scholen op redelijke afstand van de woning (art. 5 onder b)
- Ouders hebben hun kind ingeschreven op een school in het buitenland (art. 5 onder c)
- Ouders leiden met hun kind een trekkend bestaan, bijvoorbeeld als kermisexploitant of circusmedewerker (art. 5a)

Indien de gronden voor de vrijstelling van een kind of jongere vervallen, is er sprake van absoluut verzuim. Ouders moeten hun kind dan inschrijven op een school.

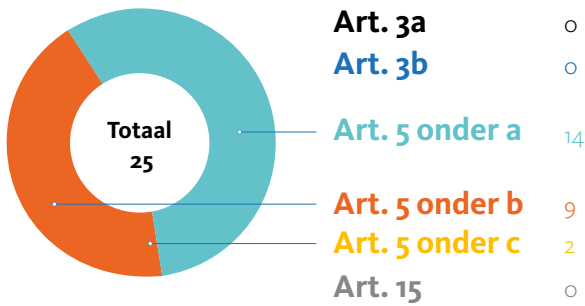
- *Vrijstelling van geregeld schoolbezoek.*
Er zijn redenen denkbaar dat een leerling met geldige reden een korte periode niet naar school gaat. Hierbij kan gedacht worden aan ziekte, schorsing, begrafenis etc. Deze periode dient zo kort mogelijk te worden gehouden. Deze vrijstellingen worden niet door de leerplichtambtenaar afgegeven, maar door de directeur van de school verleend of ter kennisgeving aangenomen.

Cijfers vrijstellingen 2023-2024

Cijfers vrijstellingen 2022-2023

Wij zijn terughoudend in het afgeven van vrijstellingen. Desondanks zien we ook in 2023-2024 een stijging in de vrijstellingen op grond psychische en lichamelijke gronden (artikel 5 onder a). Wij zien dat het een steeds grotere uitdaging wordt om passend onderwijs te vinden. Samen met het onderwijsveld, het samenwerkingsverband en jeugdhulpverleners werken we eraan om alle kinderen en jongeren een onderwijsplek aan te bieden.

6. ONTWIKKELINGEN SCHOOLJAAR 2024-2025

6.1 Preventieve inzet basisonderwijs

Eind vorig schooljaar zijn er twee nieuwe leerplichtambtenaren gestart. Eén van hen zal contactpersoon zijn voor alle basisscholen in de gemeente Coevorden en aan het begin van het schooljaar starten met een kennismakingsronde langs alle basisscholen en de preventief jeugdwerkers van de GGD en MWC. Daarnaast is er al meerdere malen gesproken over een gezamenlijke aanpak voor het te laat komen van kinderen in het basisonderwijs. Hier is winst op te behalen en zal bij het volgende kwartaal overleg geagendeerd worden.

6.2 Preventieve inzet voortgezet onderwijs

De spreekuren en ZAT's zijn voor aankomend schooljaar weer ingepland op de scholen voor voortgezet onderwijs.

6.3 Cosis

De overlevorm met Cosis en het samenwerkingsverband Veld, Vaart en Vecht vindt komend schooljaar weer periodiek plaats. In dit overleg worden kinderen besproken die mogelijk perspectief hebben op het volgen van onderwijs.

6.4 Kwartaaloverleggen

Nu beide partijen weer op sterkte zijn, vinden er weer kwartaaloverleggen plaats. De gemeente Coevorden zal de eerstvolgende initiëren.

6.5 Hervorming LE(J)A

Bij de hervorming van het LE(J)A in de gemeente Coevorden zijn er meerdere werkgroepen tot stand gekomen. Vanuit leerplicht zullen wij deelnemen in twee van deze werkgroepen: bestrijden van onderwijsachterstanden en afstemming inschrijving en toelating.

